

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe unu 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefranțate nu se primesc. — Manuscrisurile se se retrăg.

Nr. 176.

Mercuri, 12 (24) Augustu.

1887.

Brașov, 11 Augustu 1887.

De câte ori cetim în foile jidano-maghiare lăudându-se „patrioții“ cu „imposantul“ lor număr și cu „cultura“ lor jidano-maghiară, ne aducem aminte de fabula „Două boloboce.“

Și nu sunt rare zilele, în care și se împuiază urechile cu asemenea lăudăroșii, am putea să mai nu trece și.

În tocmai ca bolobocul cel gol, hodorogesc și facu vuetă mare, încâtă decât n'ai sci cu cine ai de-a face, ai sta să crezi că suntă câta frunză și erbă la număr, și că suntă tobă de carte, mănâncă cultură, bea cultură, calcă pe cultură, dormu pe cultură.

În trufia lor amenință cu cutopire și pe Român ca și pe Sasu, și pe Sêrbu ca și pe Slovacu, decât nu întră în „marea națiune“ și decât nu se adapă din „cultura“ lor.

Ei bine, rolul acesta trufaș și îngâmfat de „numeroși“ și „puternici“ și-l atribue cinci milioane de omeni, în cari suntă socotiți și Jidovii, și surdo-muții, și renegații, și parte mare din cei cari vorbesc ungurește, fără însă a fi Unguri; își atribue rolul de „culți“, și încă „superiori în cultură“ Românului ca și Sasului, Sêrbului ca și Slovacului tocmai acei omeni, cari și-au primită cultura tocmai dela aceia pe cari pretindă a-i cultiva.

Dér aceste hodorogeli și vuetă urmăresc un scop, ținu locul reclamelor ce le mprăstie în lume unu negustor cu marfă rea, cine o cumpără rămâne păcălit, dér negustorul trăese splendidu.

Aci zace totu misterul lăudăroșilor jidano-maghiare cu „numărul“, cu „puternicia“ și cu „cultura“ lor. Și decât s'ar mai găsi vr'unu suflet de omni, care s'ar îndoi de acesta, n'are decât să asculte ce ne spune foia oficioasă ungurească din Pesta, „Nemzet“ dela 17 Augustu.

Ea dice adevă, că politica d'a multămi numai pe unu elementu dintre cele ce constituie statul e cea mai bună, pentru că acelu elementu pôte trăi splendidu.

Mai limpede nu se pôte grăi. Aci își află explicare și „patriotismul“ jidano-maghiar, și născocirea „agitațiilor“ antimaghiaro-jidane, și persecutarea, împilarea și schingiurea Românului și a Sasului, ca și a Sêrbului și a Slovacului.

Naționalitățile nemaghiare muncesc și și nopte, îndură chinuri și suferințe, se sbuciumă și asudă ducându lipsuri și luptându cu nenumerate neajunsuri, pentru ca cei dela putere să trăiască splendidu.

Pentru ca adversarii noștri să și asigure această pozițiune, adevă să trăiască splendidu, exploatându pe Nemaghiari, teroriză, persecută, înegresc și calumniază pe cei ce n'au venit dela pôlele Altailor, se dau de cei mai „patrioți“, de cei mai „numeroși“, de cei mai „culți“, pe când în realitate patriotismul, numărul și cultura oricine o va găsi la poporele nemaghiare.

Înțelege oricine acum pentru ce adversarii noștri ținu atât de multu a persecuta și a calumnia pe Nemaghiari, a hodorogi și a face vuetă cu „numărul“ cu „cultura“ și cu „patriotismul“ lor: pentru ca să trăiască splendidu.

Dér sciutu este, că tôte au unu sfârșit. Și trist și durerosu va fi și sfârșitul acestui traiu pentru aceia cari, învățați a trăi splendidu pe spinarea altora, voru fi nevoiți să mpartă traiul deopotrivă cu aceia, cari de 20 de ani ducă greul în acestu stat, și cari nu suntă întru nimic inferiori celor dela putere, ci din contră superiori în număr și celu puțin deopotrivă în patriotism și în cultură.

Tractările ruso-turcesci în cestiunea bulgară.

După proiectul Porței pentru soluțiunea bulgară, supus d-lui de Giers de cătră d. Nelidoff, după acordul turco-rusesc asupra alegerii unui candidat pentru o locotenentă princiară provisoră, o înțelegere trebuia să se facă între puteri pentru a ajunge la demisiunea regentei, la reconstituirea ministeriului și la convocarea unei Sobranii pentru alegerea unui prinț. Acestu proiect, care datăză dinaintea ultimelor evenimente din Bulgaria, cuprinde pe lângă acesta, o listă a candidaților presentați de Pôrta pentru locotenentă princiară provisoră. D. de Giers admise proiectul Porței în principiu, afară de lista candidaților ca fiind în g neralu impropii.

Negociările turco-rusesci urmăză pe această basă și rechiămarea lui Riza-Bey din Sofia, urmată de numirea lui Artin Efendi ca înaltu comisar în Bulgaria, pară a fi cele dintău acte ale Porței în această privință. Rusia din partea sa propuse Porței pe generalu Ehrenrode ca locotenentă princiară provisoră, care ar merge probabil la Sofia cu Artin-Efendi pentru a studia împreună măsurile de luat. Numai în timpul acestor întrebări eventualitatea unei ocupări mixte trebuia să fiă înfățișată de Rusia.

Orl cum ar fi, Pôrta nu pare că a răspuns mai cu sémă în privința alegerii generalului Ehrenrode, dér faptul că Germania patronază pe generalu Ehrenrode pe lângă Pôrta, precum și proiectul rusesc în totalu în privința Bulgariei face să se prevestescă că în fine Pôrta va accepta,

Atitudinea puterilor în cestiunea bulgară.

Pôrta a primită răspunsurile puterilor la circulara sa dela 14 Augustu, privitoare la Bulgaria. Puterile sunt unanime asupra ilegalității luării în posesiune a puterii în Bulgaria de cătră prințul de Coburg, dér suntă împărțite asupra legalității alegerii prințului.

Francia, Austria, Italia și Engiltera nu variaza de loc în declarațiunile lor precedente. Singurele răspunsuri categorice, și emițendă vederi nouă, suntă ale Germaniei și ale Rusiei.

Germania a răspuns că nu recunoscă absolutu nimic din ceea ce s'a făcut în Bulgaria și sfătuesce Pôrta fără reticență să lucreze în deplină înțelegere cu Rusia acceptându pe generalu Ehrenrode, candidatul Rusiei, ca locotenentă princiară, și trimetendă unu comisar otoman în Bulgaria pentru a hotări cu Rusia măsurile de luat.

Rusia, în răspunsul său, pare a se îndoi de sinceritatea Porței și i cere să se pronunțe categoric, fără de care Rusia lasă să se întrevadă puțină unei ocupări militare. D. de Giers adauge, că Rusia neputendă să tolereze actele îndrăznețe ale Regentei și ale prințului de Coburg, va fi silită să esă din rezerva sa și sfătuesce pe Pôrta pentru o acțiune turco-rusescă.

Cercurile otomane suntă foarte uimite de răspunsul Germaniei, care face să prevestescă o înțelegere germano rusescă și părăsirea de cătră Germania a Orientului în mâinile Rusiei.

Pressa și prințul de Coburg.

„Standard“ dice, că negocierile puterilor privitoare la Bulgaria urmăză. E probabilu că tôte voru adopta vederile Rusiei.

„Le Journal des Debats“ crede, că nimic nu se va face contra prințului de Coburg, decât Rusia nu va lua inițiativa unei acțiuni forte energice. Până atunci, diplomația europeană va urma a ne da singularu spectacolul al unanimității sale de a constata violarea tratatului dela Berlin și neputința sa de a-i asigura respectul.

„Le Nord“ dice, că să se poruncescă prințului de Coburg să părăsescă Bulgaria și că e de datoria Porței să ia inițiativa acestui demers.

Se anunță din Constantinopolu „Correspondenței Politice“, că Rusia a cerut dela Exarcu bulgaru să adreseze o circulară clerului bulgaru contra prințului de Coburg, dér că Exarcu a refusat.

Prințul de Coburg în Filipopolu.

Prințul Ferdinandu a primită mai multe deputațiuni și pe șefi de comunități religioase, între alții și pe episcopul Meinini, cu care avu o scurtă întreținere. Prințul era în picioare, avendă lângă dânsul pe ministrii Stoiloff și Stranski. Unu banchetă oferit de municipalitate se dete sêra.

Prințul asistându la servițiul catolică, episcopul Aleinini voi să arboreze drapelul franceș, dér consulu Francei invită pe prelatul să se abțină dela unu atare act. Episcopul a arborat atunc stégul pontificalu.

Până în ultimul momentu s'a putut crede, că consuli Engilterei, Austriei, Italiei aru intra în legături cu prințul. Instrucțiunile primite de acești agenți se schimbă de mai multe ori în aceste din urmă zile. Fă vorbă mai întău de a se presenta oficialu prințului Nouă instrucțiuni îndemnară pe consuli să se abțină, dér să nu uite cu tôte acestea respectul datorit prințului aliatu cu case regale. După aceea, în ultimul momentu, agenții primiră aproape în același timp ordinul să se misce, prințul fiind hotărit să nu primescă pe consuli oecătă cu titlul oficialu. Aceste dispozițiuni ale puterilor suntă foarte comentate.

Censura depeșilor este rădicată.

SCRILE ZILEI.

Din incidentul petreceri Maiestății Sale în Clușiu, diarele unguresci anunță, că cu începutul lui Septemvre va sosi acolo consilierul de curte Pápay, care între altele va lua dispozițiunile necesari în privința audiențelor. Până atunci însă, doritorii de a înainta petiții, seu de a și cere audiențe la Maiestatea Sa, pot să se insinue la căpitanul orașenesc din Clușiu, însemnându pe scurtă obiectul, respective căusa în care se cere audiența, seu recursul eventualu. — Pas de însemnezi pe petiția, că te plângi în contra volinciei unguresci, apoi (t-ajunge petiția în mâinile monarhului la calendele grecesci.

—x—

Ministrul unguresc de instrucțiune a adresat o ordinațiune circulară cătră toți inspectorii scolari, în care se accentuează, că la înființarea de scoli superioare de fete, în prima linie s'a avut în vedere creșterea fetelor și prin urmare acesteia este a se da mai întău atențiune, ér grămădirea fetelor cu prea multă material de instrucțiune trebuie evitat. Pe câtă a putut experia ministrul, până acum nu s'a pre ținut cont de cele dice mai sus, de aceea s'a ivit necesitatea reorganizării instrucțiunii superioare de fete. În scoli așa numite superioare s'a observat, că frecuența este mai mare în cele 4 clase de jos, după absolvarea cărora multe eleve părăsesc școla. În vederea acestei împrejurări, noua organizațiune dispune, ca planul de instrucțiune al celor 4 clase de jos să formeze unu întreg de sine stătător, ér în clasa V și VI să se lărgescă numai cunoscințele primite în cl. I—IV. Scólele civile încă voru primi o organizațiune nouă, care diferă de organizațiunea scólelor superioare numai prin aceea, că limba franceșă nu va fi obligată. Cu tôte acestea absolventele clasei IV civile, decât au învățat limba franceșă în modu privat, după depunerea unui examen de primire, pot fi înscrise în clasa V a scólelor superioare. După terminarea clasei IV la școla superioară seu civilă se primesc fetele în preparandiile de stat. Aici se primesc și absolventele ale clasei IV dela scólele superioare și anume în clasa III preparandiă. Spre acestu sfârșit în cl. VI dela scólele superioare se voru preda ca obiecte facultative pedagogia și metodică. Scólele superioare de fete suntă supuse inspectorilor scolari, cărora pentru controlarea educațiunii și ajungerea unei anumite unități li se voru da întru ajutoru câte unu comisar ministerial. Excepțiune face numai școla superioară din Pesta, care este directă supusă ministeriului instrucțiunii publice. Noua organizațiune a scólelor de fete se va publica în curendă în foia oficială ungurească.

—x—

S'a pus în vedere din partea statului emiterea unor noue bancnote de câte 1 fl., cari vor intra în circulațiune cu prima Iulie 1888. — Și adevărat de ce nu când hârtia e destulă și efină?

—x—

În adunarea generală a Kulturgyletului, ce se va ține anul acesta în Seps-St.-Georgiu, cel mai însemnat punct al programei îl află „Ellenzék“ în tratarea cesiunii de a se înființa societăți sau asociațiuni așa cum se „Reiffensen“, prin cari s'ar contrabalansa „obscură“ tendință a institutelor românești de credit și economii, cu „Albina“, „Economul“ etc. După părerea lui „Ellenzék“, prin acesta s'ar scote proprietatea, industria și comerțul Ardealului din acea nesuferită stare, în care l'a adus necștiința, ori lipsa de conștiință a oamenilor conducători dela unele societăți sau institut de credit. — Frunză verde lobodă....

—x—

Eră un incendiu grozav a nimicit în Hermanu lângă Brașov vr'o 50 de șuri până după amez. Focul s'a născut din scântele unei mașine de trierată.

—x—

În nr. 203 al „patrioticului“ „Egyetértés“ se scrie că Sibrik Kalman, prim rulu din Szarvaskend, esarendându în locuința sa propria dreptul de venătu al comunei, a lovit cu pumnul, adevă cu formidabilul inel, ce-lu avă în deget, pe Bertalanffy Pal în față încât l'a năpădit sângele, pentru că a cutezat a licita și elu la dreptul public, pe care îns primarul a vrut să-lu aibă el însuși și efin. Îns cu a'ta n'a fost de ajuns, ci Sibrik porunci plășilor să-lu arunce în drum pe licitator, om de 60 de ani, ceea ce se și implini. Acuma treaba e la judecătoria. Primarul Sibrik la alegerile din estu anu a fost președinte la comisiunea electorală dietală a cercului Körmend. — Și totu ne mai plângem de cultură ungurească!

—x—

Din Nagy-Maros se scrie cătră „N. P. Journal“ cu data de 17 August n.: Trei băeți, fi de cetățeni de aci, se jucau ați după amez sub cerul liber. După ce se sătură de celelalte jocuri, se jucă de-a „hingherii“, cu care ocaziune unul dintre băeți, anume Franz Ainzinger, fu spânzurat cu o funie cum se cade Voind micii hingheri să-lu ia érași jos, nu mai pută desface șghilțul dinprejurul gâtului. Strigară după ajutor, dér când acesta sosi, băetulu era deja mort. Autoritatea a fost lucunosciințată despre acestu casu.

—x—

Cetim în „Tutova“ din Bărlad, că d-l Popescu, directorul școlii normale (pedagogice) de acolo, împreună cu 19 elevi normalisti, va întreprinde o excursiune pentru lățirea industriei pălărilor de paie. „D-sa va merge, cu ocaziunea conferințelor învățătorilor din August, mai prin toate orașele României, unde va ține câte o conferință, ca să arete necesitatea de a lucra pentru progresul stării economice, pentru dezvoltarea industriei și mai ales a celei casnice deocamdată, și voru termina arătându foloșele ce se voru trag din lățirea industriei pălărilor de paie și va lăsa pentru câteva zile, în fiecare oraș de unde va trece, câte câțiva elevi normalisti, cari să arete învățătorilor modul fabricării pălărilor. Decă vomu arata scopul acestei întreprinderi vomu vedé, că elu tinde a da foloșe imense și d-lu ministru al instrucțiunii publice, precum și direcția generală a căilor ferate române l'au înțeles și au datu tot concursul acestui adevăratu patriot, care lucră fără

pregăt pentru lățirea a totu ce-i național și folositor. Și în adevărat, decă din cincă milioane locuitor, măcaru două milioane aru purta pălăriile fabricate de ei, costând pălăria măcaru câte 2 fr., étă că amu avé o sumă de patru milioane, rămasă în punga Românilor. Totu prin stăruința d-lui Popescu, d. prefectu alu județului și on. comitetu a acordat d-lui învățător P. Mohor și unui elev normalistu suma de 160 lei, pe timpul lunei lui August, spre a merge să studieze la Brașov, unde d-nii învățători G. Moianu și Candidu Mușlea au deschis un cursu de industrii casnice.

Afaceri locale.

Brașov, 8/20 August 1887.

În 2 (14) August s'a ținut unu sinod extraordinar la biserica Sfântului Nicolae din Prund în Scheiu. Obiectul principalu la ordinea zilei a fost cesiunea stipendiului acordat tinerului Vasile Saftu, dela facultatea filosofică din Lipsca. Stipendiulu i s'a sistat fiindu că i-a fost acordat numai pe 3 ani (6 semestre de studiu) dér i s'au acordat banii colegiali și mai departe spre a și puté termina studiile sale, deoarece acestu tineru promise a face chiar și esamenele cele mai grele în semestrulu VII lea resp. până la finea lui Februaru 1888. Dorim succesu tinerului Saftu.

Totu sinodulu parochialu i-a acordat acestui tineru și unu împrumut până la 1000 fl., fără interese, pe lângă o garanție corăspunzătoare din partea rudelor și a mamei sale, spre a se puté ajuta în viitoru până la terminarea studiilor și până la ocuparea unei funcțiuni.

După acesta s'a pus la ordinea zilei alegerea unui membru în comitetulu parochialu, aclamându-se d-nul Ionu M. Burbea.

Era de dorit, ca și următoarele cesiuni importante să fi fost aduse înainte la acestu sinod: 1) Raportulu comitetului parochialu referitor la festivitatea arangiată aci și la Caransebeș în onoarea multu meritatulu bărbat a Pră Sfintei Sale Episcopului din Caransebeș Ionu Popasu; 2) Raportulu comitetului, despre stadiulu în care se află averea bisericei spre a se sci cum progresază averea ei; 3) Proiectulu de regulamentu pentru stola preoților și a tuturor funcționarilor bisericei, spre a se puté cu timpul întregi alu treilea postu de paroh, a se alege unu cantor definitiv, a se înființa fundațiunea de 1000 fl. v. a. a protopopului Ionu Petricu, a se desființa diferința de salariu pentru preot, precum și a se puté orienta Epitropia în ce privește taxarea parochienilor în diferitele cazuri (botez, cununie, mormte etc.) 4) Proiectulu, cu care s'a însărcinat comitetulu parochialu pentru înființarea unei școlii pentru copii de 3—6 ani (școla froebeliană, grădina de copii) căci locale posedă, ér personalulu ușor să pôte afla. De vomu întârzia, ne vomu pomeni într'o bună dimineață cu cei nechemam între noi. 5) Comunicarea, că pentru postul de contabilu alu bisericei s'a deschis concursu, séu s'a creștut postul acesta unui bărbat cu cualificațiunea recerută. 6) Ce dispozițiuni și măsuri a luat comitetulu parochialu de a îndemna pe părinții copiilor din Scheiu a și trimite copii la școlă, căci cu durere trebuie să șicem puțini copii din Scheiu din parochia sf. Nicolae frecuentază școlile și nu e de glumit, căci suntem aproape de începerea anului școlar 1887/8

Cam acestea sunt punctele, cari s'ar fi putut pertracta. Mai sunt încă și altele, deocamdată îns ne mărginim a semna acestea.

Agricultura în Germania.

O excursiune agricolă făcută la Rosali 1884 în provincia Sacsonia

Ocele și industria dela Stassfurt.

(Urmare.)

O altă seriă de studii era asupra nutrețurilor. Pentru ca să le pôte face analiza chimică, își inventase el însuși un fel de morișcă, cu care măcina paie de orz totu așa de fin, precum e făina de grâu ușor. Pentru ca să scotă părțile nutritive tiata făina acesta de paie de orz cu apă, alcool și diferite alte lichide și reagenții, determinându din ele 1) substanța solidă 2) substanțele mineralice (cenușa) 3) Azotulu, respective albulminele 4) grăsimea 5) Celulosa 6) Materiile extractive fără de azot (amidonulu, glucoza etc.)

Într'unulu din numerii trecuți amu vădutu metoda păstrării tăiețelor de sfeclă de zăharu, ce au fost scoși din fabrică, adevă prin încălire, precum și inconvenientele ei, risipa prin muceșire, furtu etc. Neobositulu profesor supuse și acesta studiulu séu, decă nu s'ar puté găsi o altă metodă de conservare mai practică și mai ușoră pentru acestu însemnatu nutreț de vite. Anume: făcu începutulu prin uscare. A luat într'unu vasu sfeclă tăiate mărunt și opărite, așa precum au eșit ele din fabrică, și le-a pus la căldură până și-au perdatu mai totă apa, ér din materiile nutritive nimic. Astfelu dér, bine uscate, cum sunt bunăora ciupercile uscate, făcu cu ele încercarea, decă conservându-le timp îndelungat, séu pe o temperatură umedă, nu s'ar strica ele, muceșind séu alterându-se, și le compara cu alte nutrețuri. Spre acesta o vedră de apă, și d'asupra apei puse apoi o scândură, îns astfelu, ca să nu atingă apa, dér totu să fiă ceva jilavă. Pe scândura acesta puse într'unu borcanu de sticlă sfeclele uscate, în unu altulu puse tritoiu roșu uscatu, de celu séménat, în alu 3-lea trifoio de livade, în alu 4-lea borcanu unu felu de fenu de livade, bun și nu rogoz, în alu 5-lea rogoz, în alu 6-lea paie de orz, în alu 7-lea borcanu paie de grâu.

Tote aceste nutrețuri erau egal de uscate, nici unulu mai uscatu ori mai verde, ba le alesese așa, că tote au fost cosite când erau în deplină dezvoltare și suculu din ele în totă puterea lui. Cum borcanele au fost puse unulu lângă altulu pe scândura din vedră, nimeni n'a mai mișcat vedră din locu, pentru ca să nu se clatine apa din ea și să se formeze unde, cari ar fi putut influința mai multu asupra unui borcanu, decătu asupra celorlalte, ér pentru ca temperatura din vedră să fiă câtu se pôte de umedă, a acoperit vedră întrégă cu unu straiu séu pătură grosă.

Resultatele au fost: deja a 4-a și trifoio a început a muceși, a 5-a și au început a muceși paie și la o săptămână fenu, ér după 2 săptămâni trifoio, cu deosebire celu séménat era așa de bătut cu muceșă — verifuz — încât nu mai puteai desface din elu nic unu singuru firu, pe când bucățele de sfeclă erau cu totul neatine încă de muceșă.

Aceste studii, continuate cu aceeași diligență, ne facu să sperăm, că savantul profesor ne va da în curend o metodă mai simplă și mai practică de a păstra sfeclele, precum și alte nutrețuri. Deja din anul trecut (1886) o fabrică dela Lipsca a isbitu să conserve drevele de bere prin uscare, și a economisi enormu la transportulu lor. Îns nu aceste studii și cercetări sunt, prin cari d-lu Hellriegel și-a câștigat renumele séu între învățați, ci cu deosebire studiile sale asupra

FOILETONU.

Misterele Veneției.

de Edouard Didier, traducere de Ioan S. Spartali.

XI.

Felice scapă.

Pescarul lăsă capulu în jos.

— Podestatul este omu temutu! dise elu.

— Și-ti este frică să nu te compromiti? întrebă numai Fiametta.

— Mă compromitu, veți bine! răspuse pescarul; — îns nu face nimic, casa mea v'este deschisă. Întrați și am să vă apăr chiar și împotriva podestatului de va fi trebuință.

Pescarul, ajutat de fiul séu, un băiat de vre o 12 ani, pe care-l chemă, duse în colibă pe gondolier și pe Felice Badoer.

În momentul sosirii streinilor, pescarul se pregătea să arunce mreșile, îns pe urmă se lăsă de asta și se hotărî să rămăe acasă până séra. Chemă pe fiul séu de o parte și i șopti ceva la ureche. Copilulu eși numai decătu.

Trecu câțiva vreme și copilulu nu se mai întorse. Fiametta se îngrija de lipsa băețului. Ii venise un gându réu.

— Unde l'ai trimesut? întrebă ea cam tulburată.

Pescarul băgase de seamă tulburarea fetei. Ii răspuse zimbându:

— Decă luntrea cu care ați venit ar fi rămas

la ușa mea v'ar fi trădat și pe d-vostă și m'ar fi pierdat și pe mine totu într'o vreme, fiindcă la spatele ei sunt vopsite armele podestatului.

— Ai dreptate... Dér ce ai făcutu cu ea?

— Am poruncit fiului meu s'o ducă d'aci și să vesele totă ziua spre mieșă nopte și s'o părăsască în vre-unu loc la vedere l'celalaltu capu alu lacului. Acolo au s'o găsească mâne prigonitorii d-vostre și cu chipulu éta o să vă piardă urma.

— Oh, cum se-ti potu mulțami vreodată și cum se te înduplec să mă ierți că te-am bânuit! dise Fiametta stringend cu căldură mâne pescarulu, d-ta ești totu așa de prevăzătoru pe câtu ești cinstit și cu tote astea eu amu putu să te bânuesc!

— Amu ghicitu eu, îns nu face nimic, fiindcă eu totu am să mă șilescu să vă scap.

Ochii Fiamettei i se umplură de lacrimi, așa de multu o atinse astfelu de simplitate în devotamentu.

— Amândoi bolnavii d-tale a admritu. Nu crești c'ai face bine să te duci și d-ta să te odihnesci câte-va ceasuri? dise pescarul văzându pe Fiametta că moșăe pe scaun.

— Da, pôte.

— Dute dér, fiindcă vă așteptă pôte multe încercări mai înainte d'a sosi în Veneția.

— Ai dreptate, mă simțu tare obosită! dise Fiametta uitându se cu jindu la patulu de telieșă pe care dormeau alături ca nise frați gondolierulu Ricardo și patricianulu Felice Badoer. — N'ai să te despart de noi? întrebă ea cu unu tonu rugătoru.

— Nu te teme de nimic, eu priveghez, și să fi

încredințată că voui face totu ce-mi va sta prin putință, pentru ca să vă scap de răsunarea podestatului.

— Ce inimă bună ai!

— Facu ce potu, domnă, nimic mai multu, nimic mai puțin.

Tote acestea fură dise cu aceeași simplitate, fără îngâmfare.

Fiametta mulțumi încă odată cu ochii și se duse și se întinse pe erbă la picidrele patului pe care se odihneau cei pe cari îi scăpase ea.

Era târziu dimineață, când unu sgomotu tare de trâmbiță deșteptă pe Fiametta. Fata sări numai decătu ca unu căne care aude că este amenințată casa stăpânului lui. Trâmbița tăcuse și unu glasu răsunătoru ceeta la câțiva pași de ea avisulu acesta pe care-l auți întregu:

„Eră séra, în Isola Bella, s'a făptuit unu atentat scrbos asupra persoanei puterniculu senioru, Escelenta Sa Batista Martinengo, podestatu alu Padovei, senioru alu Serenissime Republici, senioru peste Isola Bella și alte locuri. Podestatul a scăpat numai prin vigoșă și bravura sa. Vinovatulu este unu gondolieru micuș, care chiar elu a fost rănit în lupta ce a sustinut în privera nobilulu podestatu. Ricardo a putu să scape și a fost ajutat în fuga sa de o cameristă a signorei Veneția, epitropisita Veneției

„O sută de galbeni de aur sunt făgăduți ca răsplătă celui care va preda marelui și puterniculu domn Batista Martinengo, podestatu alu Padovei, pe unulu din cei doi fugari.“

nutriției plantelor, care le continuă și acum cu multă silință și ardere și anume prin culturile sale de nisip.

Aci, erăși, spre a ne pute înțelege, e necesar să facem o mică digresiune de la temă și să vedem mai întâi materiile din care se compun plantele, și a doua, ce materii iau ele spre hrana lor. Cu toții știm, că toate lucrurile din lume sunt compuse din câteva materii simple, în număr de 64, sunt combinații ale acestora în diferite raporturi și măsuri, și aceste materii fiind că din ele se compun toate celelalte lucruri, se numesc substanțe simple sau elemente. Astfel, decât cercetăm mai de aproape plantele, vedem că și ele se compun numai din câteva substanțe simple sau elemente, dintre care unele formează organele plantei și prin ardere se prefac în gaze și dispară cu totul, ca: Cărbunele (C), Oxigenul (O), Hidrogenul (H), (Oxigenul cu Hidrogenul formează apa) și Azotul sau Nitrogenul (N), care cu Hidrogenul formează Amoniacul (NH₃) și cu Oxigenul și Hidrogenul acidul (acriamea) nitric (NHO₃) și altele; apoi elementele minerale, care prin ardere nu dispară, ci rămân ca cenușă a plantei, cum e fosforul (P), sulfurul sau pucioasa (S), Kalium sau potasa (K), Calcea sau varul (Ca), Magnesia (Mg) și fierul (Fe), pe lângă care în unele plante se mai află și alte elemente, în cantitate mai mică, așa că pe ele le putem trece cu vederea, de orece aceleași plante pot să viețuiescă și fără ele.

Aceste 10 materii sunt indispensabile și trebuie să fie în oră și care plantă, care e sănătoasă și voimă ca să crească și rodască. Astfel de la feră, planta își capătă colorea ei cea verde, și fără feră, ea ar fi cu totul palidă și în fine s'ar vesteți.

(Va urma.)

Mulțămii publică și dare de sémă,

asupra ofertelor primite de comitetul pentru adunarea de ajutoare în favorul incendiaților din comuna Galați.

Comitetul pentru adunarea de ajutoare în favoarea nenorociților incendiați din comuna Galați, de lângă Făgăraș (în țera Oltului), după ce în urma Apelului său dela 24 Aprilie n. c. a primit ajutoare din mai multe părți locuite de inimi nobile și marinimose, vine pe această cale a-și da sémă și a mulțămii în numele celorlalte ajutoare binevoitorilor contribuitori. Anume s'au trimis ajutoare:

1. Din Sibiu, prin Escelența Sa Domnul Arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul 54 fl. v. a. colectați dela: Escelența Sa domnului Metropolit Miron Romanul 20 fl., Ilustritatea Sa Nicolae Popoa, vicar 5 fl., Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit 3 fl., Nicanor Frateșiu, protosincel 2 fl., Ioan Popescu, prof. 1 fl. (toți din Sibiu) Dr. Maier, protop. (Seliște) 1 fl., Alasandru Tordoșan, protopop (Alba Iulia) 1 fl., Ioan de Preda, avocat 1 fl., Dr. Ioan Crișan, profesor 1 fl., Petru Ciora, oficial consistorial 1 fl., (Sibiu) Petru Truța, avocat (Baia de Crișu) 1 fl., Ioan Danciu, dep. sinodal (Ofenbaia) 1 fl., Augustin Nicoră, dep. sinodal (Deva) 1 fl., Vasiliu Damian, protopop (Brad) 1 fl., Corneliu Aiser, oficial de bancă (Sibiu) 1 fl., Dr. Ion Mihai, avocat (Orăștia) 2 fl., Ioan Gal, protopop (Abrud) 1 fl., Romul Crainic, protopop (Dobra) 1 fl., Teodor Herman, dep. sinodal (Deșu) 1 fl., Dr. Moga, medic (Sibiu) 1 fl., Alasandru Lebu (Cacova) 1 fl., Ioan Hanea, director seminarial (Sibiu) 2 fl., Eugeniu Brode, dep. sinodal (Sibiu) 1 fl., Ioan Petricu protopop. (Brașov) 1 fl. și Iuliu Dan, administrator protopopesc (Făgăraș) 2 fl.

(Va urma.)

Avis! Inscrisurile la școala elementară de fete a Reuniunii femeilor române din Sibiu se pot face în zilele de 28 August — 1 Septembrie a. c. st. n. între

orele 8—10 a. m. în localul direcției școlare (Strada Morii Nr. 8). Tacsă de înmatriculare este de 2 fl. v. a. Elevele care au cercetat această școală în anul trecut, nu solvesc tacsă de înmatriculare. Dactrul este de 2 fl. v. a. pe lună, care este de a se solvi anticipative.

Părinții din provincie își pot adăposti copilele în internatul Asociației transilvane pe lângă o tacsă lunară de 22 fl. v. a., în care se cuprinde și didactrul.

Prelegerile se încep în 1 Septembrie a. c. st. n. Sibiu, în 21 August st. n. 1887.

Pentru comitetul Reuniunii

Ioan Bădilă
vicepreședinte.

Bologa
secretar.

Invitare! Toți domni membri ai „Asociației transilvane” și stim. lor familii, care vor participa la adunarea generală din acest an în Sibiu, se invită prin această cu totă stima la balul care se va da în folosul Asociației Lună în 29 August în sala dela hotelul „la Impăratul roman”.
Inceputul este la 8 ore seara.

Prețul biletelor: de persoană fl. 1.50, bilete de familie până la 3 persoane în același preț, dela 4 persoane în sus a 1 fl. pentru fiecare persoană ce trece peste trei.

Biletele se vând Lună în 29 August dela 9—12 ore a. m. și dela 4—6 ore p. m. în localul societății de lectură române, strada Cisnădiei nr. 7 (în curte mezzanin) și seara la casă.

Suprasolvirile se vor chita pe calea publicității.

Pentru comitetul arangiator

V. Bologa, președinte.

V. Roșca, secretar.

Ultime sciri.

Sofia, 21 August. — Principele Ferdinand este așteptat aici mâine. Se fac mari pregătiri pentru primirea sa.

Filipopolă, 21 August. — Principele Ferdinand a refuzat să primescă pe consulul englez, care venise a-i face vizită ca persoană privată. Alteța sa a declarat că nu poate primi pe consul decât ca persoană oficială.

Sofia, 21 August. — Mâine este serbarea regelui Serbiei. Consulii nu vor arboră drapelul lor decât în cazul când consulul german va arboră pe al său.

Sofia, 21 August. — Mitropolitul Clement stăruiește a voi să împlinescă funcțiunile sale și a primi mâine pe principele Ferdinand când va sosi în capitală.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

SOFIA, 23 August. — Representantul Germaniei Thielmann a primit ordin să se ducă la Darmstadt.

CONSTANTINOPOLU, 23 August. — Agentul bulgar a comunicat marelui vizir o telegramă a lui Stoilov, care spune, că prințul de Coburg, la sosirea sa în Filipopol, a mijlocit sultanului expresiunea sentimentelor sale de lealitate și de supunere, asigurându-l totodată, că va respecta îndatoririle ce le are față cu sultanul. Prințul adause, că va fi fericit a-și dovedi în persoană sentimentele sale, decât sultanul va găsi, că acesta este oportun.

BERLIN, 23 August. — Starea sănătății împăratului se îmbunătățește mereu.

DIVERSE.

Curiosități contemporane. — Cetim în „Ellenzék” dela 17 August: „Musica populară a lui Pongracz Lajos din Clușiu a cântat Dumineca trecută la Sinaia înaintea regelui României, și încă cu ocaziunea prânzului de curte, ținut dela 6—8. La dorința regelui musica a cântat mai multe cântece ungurești, mai vârtos ciardaș, vals și mai multe polce; regele de mai multe ori a dat expresiune plăcerii sale. Cine n'are minte, n'are decât să credea foiei ungurești.

Turburări în Sicilia. — Nesiguranța și spiritul anarhic a crescut în Sicilia în mod spaimântător. Se anunță răscăle sângerose în 13 localități; sunt mulți morți; în fa-care și vin sciri despre asasinarea jandarmilor și maltratarea contra medicilor, care sunt acuși de otrăvire. Într'un sat un om cam idiot a fost bănuț de nisce femei că ar fi autorul colerei și mulțimea l'a bătut de mörte. La Caltagirone a fost atacată poșta; în diferite puncte s'au format bande de tilhari. Ministrul Crispi a dat ordin telegrafic să se procedă cu cea mai mare asprime contra celor vinovați. Mai multe mii de soldați vor pleca în Sicilia spre a întări garnisonele de acolo.

Puterea rublei. — Diarului englez „Times” i se scrie din Königsberg, că cabinetului din Petersburg stău la dispoziție 1,800,000 ruble pentru mituirea diplomaților și a diarelor nerusesci, ca să lucre și scrie, veți bine, în favoarea politicii Rusiei. Subvenții sunt de trei categorii și primesc câte cinci mii de ruble cel puțin, dără se dau câte șese, zece și treisute de mii de ruble. Astfel de foi cumpărate sunt în Franța 16, în Anglia 4, în Germania 28, în Austria 20, în Italia, Ungaria, Serbia, România la oaltă 18, în Galizia 3. Până acuma 89 foi primesc simbră rusescă. Afară d'aceea cabinetului îi mai stău la dispoziție 900,000 ruble spre același scop.

Albumul Țarului. — Alexandru III are un album, în care răsește câteodată. Albumul conține portretele tuturor nihilistilor, care au complotat în anii din urmă contra vieții împăratului. Ori-ce criminal de aceștia, care se condamnă, totodată se fotografiază și portretul i se trimite Țarului. Acum câteva zile, când a așezat în album ultima fotografie ce i se trimisese, Țarul dișe mănios: „Se umple iute; mai am câteva foi. Impărătesa, știind că albumul nihilistilor este un isvor neseacă de emoțiuni pentru soțul său, a voit deja de mai multe ori să-l nimicască, dără Alexandru III nu vră să se despartă de acel album, care îi procură ore-care mângăere spunându-i că locatarii cărții — nu mai sunt.

Necrolog. — Șifron Adam, preot gr. cat. în Gădălin, în numele său, al fiului său Ioan, al părinților săi Adam și Paraschiya, precum și în numele altor numeroșe rudeni, anunță cu inima frântă de durere trecerea din viață a neuitatei sale soții: **Paraschiya Adam** născ. **Nobili**, care după un morbu îndelungat, împărășit fiind cu sf. sacramente, Sămbătă, în 13 August st. n., s'a mutat la cele eterne, în anul al 24-lea al vieții și abia al patrulea al fericitei sale căsătorii. Osămintele pămâtesci ale scumpei răposate s'au astrucată în cimitirul român din loc, Marți în 16 August, petrecute fiind la mormânt de numeroș public și cinci preoți fungeți.

Fiă-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

După ce se depărtă pristavul*), pescarul și Fiametta rămaseră un minut față în față, fără să schimbe nici o vorbă.

Fiametta era foarte galbenă și avea un tremur nervos pe care nu și-l putea stăpâni, er pescarul, ca să ascundă turburarea, luase o plasă din cuiu și se făcea că o drege. Deodată însă ridică capul și dișe zimbând:

— O sută de galbeni de aur! curată avere pentru un om șerman ca mine, nu'i adevărat, signora?

Fiametta era să răspundă, însă Felice Badoer — pe care-l deșteptase trâmbița — nu'i dăde pasu să dișe nici o vorbă. Au dișe și el ce răsplătă făgăduia pristavului.

Felice dișe scoțându punga și aruncând-o în plasa pescarului:

— Tu pierdi o sută de galbeni de aur, decât nu m'adați, însă câștigi două sute de galbeni, fiind-că ne-ai scăpat. Prin urmare se nu te plângi.

— Oh, stăpâne! nu'mi primejdusm eu viața pentru d-văstră fără nici o speranță de răsplătă? dișe întrebând bietul om, mihnit că ténérul îl putuse crede mișel.

— Negreșit! dișe Felice zimbând, — însă coliba ticăloasă a adăpostit ați pe cel din urmă mădular al familiei Badoer, prin urmare se cuvine ca să te îmbogățesc.

— Oh, Escelență, eu nu ceru așa de mult. Dărășu ave numai o luntre nouă!

— Vei ave nu numai o luntre nouă dără încă și casă, și cu o grădină împrejur. Și pe lângă astea m'insărcinez să îngrijesc și de fiul t'eu dișe Felice.

Bietul pescar era nebun de bucură; visa, și Fiametta își dăde multă ostenelă ca să-l liniștescă și să chibzuiescă împreună cum să fugă peste nopte.

Un om din vecinătate așea un fel de căruță ticăloasă cu care ducea zarzavate și pome în Verona. Căruța fu acoperită cu pânza luntrei și cum se inseră, culcară într'ensă pe Ricardo și pe Felice Badoer, care era încă cumplit de slab. Fiametta se pusese pe scândura din stanga căruței și mâna mărtoga de cal pe drumul Veronei, pe care mai târziu trebuia să-l evite după cum trebuia să fugă și de drumul spre Padova mai târziu.

Se făcuse invoiala ca Fiametta să lase cal și căruța la un han pe malurile Brentei, în jos de Padova. Acolo primejdia nu va mai fi tocmai așa de mare și fugarii ar putea găsi ușor o luntre în care să se ducă până în Venetia.

Merseră totă noptea fără să se ostenescă prea mult. În dor de di călătorii erau dincolo de Verona și ajunseră la un cătun ticăloș, unde Fiametta ar fi vrut să rămăe totă ziua pentru ca să plece er peste nopte. Inșe Felice fu de părere că trebuia să mără până în satul apropiat și acolo să rămăe. Porniră dără pe un drum plin de văgașe.

Mergeau anevoe, Fiametta stând totu pe scândura pusă peste căruța și mănând calul, când doi omeni călări le trecură deodată înainte ca la o sută de pași și pe urmă se întorseră spre căruța vorbindu cu apringere.

Omenii aceștia purtau o îmbrăcăminte jumătate civilă și jumătate militară și negreșit că erau plăți de vre-un domn mare din vecinătate, după cum se obișnuia încă în epoca aceea, pe jumătate feudală. Amindoi purtau mustați lungi, săbii grele, și dișe aere de voinici. Afară de aceștia mai așeau siguranța și mișcările unor slugi, care se simt protejați de numele stăpânului lor.

— Unde te duci, fată frumoasă? întrebă unul din ei pe Fiametta oprind calul.

— La Padova, dragă domnule.

— Și ce cauți în Padova?

— Duc pe frații mei, care sunt amindoi soldați ca și d-văstră, bunii mei domni, și care s'au bolnăvit de friguri în armata din Lombardia.

Călăreții se uitară unul la altul. Celu care vorbise mai întâi dișe erăși:

— Frumuseco, te înșel poți și în locu de doi frați ia séma se nu ai decât unul singur?

— Scusați-mă... vedeți bine că sunt doi! dișe Fiametta ridicând pânza d'unu colț.

Cei doi vagabun dișe cam pierdură cumpătul când vădură 4 picior. Cu toate acestea celu care părea mai încăpăținat dișe erăși:

— Pentru ce te duci în Padova?

— Pentru că am o recomandăție pentru domnul podestatu. Mi s'a făgăduit că el n'are să te lase în suferință. Podestatul este un domn așa de bun!

(Va urma.)

*) Celu care a făcutu cunoscut prin cetire avisul.

Cursul la bursa de Viena
din 22 Augustă st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	100 60	Bonuri croato-slavone	104 75
Rentă de hârtă 5%	87.45	Despăgubire p. dijma de vină ung.	100.50
Imprumutul căilor ferate ungare	150 90	Imprumutul cu premiu ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ua emisiune)	98 —	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtă austriacă	81 55
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	114 75	Renta de arg. austr.	82 85
Bonuri rurale ungare	104.50	Renta de aur austr.	112 70
Bonuri cu cl. de sortare	104.50	Losurile din 1860	135 50
Bonuri rurale Banat-Timșu	104 50	Acțiunile băncel austro-ungare	885 —
Bonuri cu cl. de sortare	104 55	Act. băncel de credit ung.	285.50
Bonuri rurale transilvane	104 60	Act. băncel de credit austr.	281.90
		Argintul — Galbini împărătesc	5 94
		Napoleon-d'or	9 95
		Mărți 100 împ. germ.	61 55
		Londra 10 Livres sterlinge	125 82

Bursa de București.

Cota oficială dela 8 Augustă st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 —	95 1/2
„ convert. (6%)	88 3/4	89 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104 3/4	105 1/2
„ „ „ (5%)	89 1/2	90 1/4
„ „ „ (7%)	103 1/4	103 3/4
„ „ „ (6%)	94 —	95 —
„ „ „ (5%)	87 —	87 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14. 1/4	15. 3/4
Bancnote austriace contra aură	2.01	2.02

Cursul pieței Brașov

din 23 Augustă st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românești	8.62	8 65
Argint românesc	8.55	8 60
Napoleon-d'or	9.94	10 00
Lire turcesc	11.22	11.28
Imperial	10.20	10.26
Galbeni	5.90	5.95
Scrisurile fonc. „Albina” 6%	101.—	102.—
„ „ „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesc	108.—	109 1/2
Discontul	7—10%	pe an.

Economilor de oi,

Li-se oferă spre cumpărare **380—400**
cară fenu de fenațe, împreună cu *pășune*
în două odăi până în 5 Maiu st. v. Eventuală,
odăile se dau și în *arendă pe mai mulți ani*

A se adresa pentru oferte și informațiuni
la subscrisulă:

Ludovică Simonă,
proprietară,
în Sângeorgiul de Câmpia, posta ult.
Uzdi.-St.-Péter. (Comit. Clușului.)

Avisă d-loră abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe couponul mandatului postală și numerii de pe fășia sub care au primită diarulă nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă. **ADMINISTR. „GAZ. TRANS.”**

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

- I. Plecarea trenurilor:**
- Dela Brașov la Peșta:**
Trenulă de persoane Nr. 307: 7 ore 20 de minute sėra.
Trenulă mixtă Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineața.
  - Dela Brașov la București:**
Trenulă accelerată Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața.
Trenulă mixtă Nr. 318: 1 oră 55 minute după amėzi.
- II. Sosirea trenurilor:**
- Dela Peșta la Brașov:**
Trenulă de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amėzi.
Trenulă mixtă Nr. 316: 9 ore 52 minute sėra.
  - Dela București la Brașov:**
Trenulă accelerată Nr. 301: 10 ore 12 minute sėra.
Trenulă mixtă Nr. 317: 2 ore 32 minute după amėzi.
- A. Plecarea postelor:**
- Dela Brașov la Rėșnov-Zėrnesci-Brană: 12 ore 30 min. după amėzi.
  - „ „ „ Zizină: 4 ore după amėzi.
  - „ „ „ Sėcuime (S. Georgi): 1 oră 30 minute noaptea.
  - „ „ „ Făgăraș: 4 ore dimineața.
  - „ „ „ Săcele: 4 ore dimineața.
- B. Sosirea postelor:**
- Dela Rėșnov Zėrnesci-Brană la Brașov: 10 ore înainte de amėzi.
  - „ Zizină la Brașov: 9 ore a. m.
  - Din Sėcuime la Brașov: 6 ore sėra.
  - „ Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineața.
  - „ Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute sėra.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”
— **GHERLA — SZ.-UJVÁR.** —

AMICULĂ FAMILIEI. Diară beletristică și enciclopedică-literară cu ilustrațiuni, Cursulă XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în numerii de câte 1 1/2—2 1/2 cōle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesiă, nuvele, romanuri, suvenirii de călătorii ș. a. — Mai departe tractează cestiuni literare și științifice, cu reflecțiune le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romăniloră de pretutindenea, precăm și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alėsă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste totă nisuesce a întinde tuturoră îndividiiloră din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulă de prenumerațiune pe anulă întregă e 4 fl. pentru Romănia și străinătate 10 franci — lei noi, plătibil și în timbre postală.

PREOTULĂ ROMÂN. Revistă bisericescă, scolastică și literară. Cursulă XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 cōle; și publică articlii din sfera tuturoră științeloră teologice și între acestia multe de predică pe duminec, serbătorii și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literară. — Prețulă de abonamentă pe anulă întregă e 4 fl. — pentru Romănia 10 franci — lei noi, plătibil și în bilete de bancă și în timbre postală.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vëndare și următorele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinară. Prețulă 20 cr.

Idealulă pierdută. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinară. Prețulă 15 cr.

Opera unui omă de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealulă pierdută” — de Paulina C. Z. Rovinară. Prețulă 15 cr.

Fontăna dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulă 10 cr.

Codrenă craiulă codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulă 10 cr.

Elă trebuie să se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulă 25 cr.

Branda sėu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Nuvelă istorică națională. Prețulă 20 cr

Numerii 76 și 77. Narățiune istorică după Wachsmann, de Ioană Tanco. Prețulă 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din f-era educațiunei. După Ernest Legouvé, membru ală academiiei. franceze. Prețulă 10 cr.

Barbu cobzarulă. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulă 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulă 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulă 30 cr.

Petulantulă. Comediă în 5 acte, după Augustă Kotzebue tradusă de Ioană St. Șuluțu Prețulă 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sașele gimnasiului din Fiume prin Vincetiune Nicoră prof. gimnas. Cu portretulă M. S. Regina Romăniei. Prețulă 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Ună volumă de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulă redusă (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafir și vioarele, poesii populară culese de Ioană Popă Reteganulă. Ună volumă din 14 cōle. Prețulă 60 cr

Tesaurulă dela Petrōsa sėu Cloșca cu puii ei de aură. Studiu archeologică de D. O. Olinesdu. Prețulă 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitōre la Romăni, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulă Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulă 30 cr.

Renascerea limbei romănescă în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețulă broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Romănu. Cartea I. II. III. IV. cuprinđendă materii fōrte interesante și amusante. Prețulă la tōte patru 1 fl., câte una deosebită 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinđo materi fōrte interesante și amusante. Prețulă 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerțiu și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulă 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulă 30 cr.

Indreptară teoretică și practică pentru învățămēntulă intuitivă în folosulă eleviloră normală (preparandială), a învățatoriloră și a altoră bărbai de scōlă, de V. Gr. Borgovană, profesoră preparandială. Prețulă unui esemplară cu porto francată 1 fl. 80 cr. v. a. În literatură noastră pedagogică abia aflămă vre-ună opă, întocmită după lipsele scōleloră nōstre în mēsură în care este acesta! pentru aceea îlă și recomandămă mai alesă Directoriloră și învățatoriloră ca celoră în prima liniă interesatī.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romăni. De Vas. Gr. Borgovană. Prețulă 15 cr.

Manuală de Gramatica limbei romăne pentru scōlele populară în 3 cursuri de Maximă Popă profesoră la gimnasiulă din Năședă. — Manualulă acesta este aprobată prin Inaltulă Ministeră de cultă și instrucțiune publică cu rescriptulă de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulă 30 cr.

Nu mē uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulă 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculărei în scōla populară pentru învățatorī și preparanđi. Broș. I. scrisă de Gavrilă Trifu, profesoră preparandială. Prețulă 80 cr.

Cele mai effine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarulă sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cāntări bisericesti fōrte frumosă ilustrată. Prețulă unui esemplară broșată 40 cr. legată 50 cr. legată în pānză 60 cr. legată mai fină 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxă 1.50—2.50.

Miculă mărgăritară sufletescă. Cărticică de rugăciuni și cāntări bisericescă — frumosă ilustrată pentru prunci scolară de ambe secșele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericescă. Prețulă unui esemplară broșată 15 cr., — legată 22 cr., legată în pānză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cāntări pentru prunci scolară de ambe secșele. Cu mai multe icōne frumoșe. Prețulă unui esemplară trimisă franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulă Prea Săntei Vergure Maria a Născătōrei de D-đeu urmată de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icōne frumoșe Prețulă unui esemplară expedită franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolă D. N. Isusă Christosă. Prețulă unui esemplară legată e 15 cr.